

REGLAMENTACIÓ ESPECÍFICA DEL LLIBRE GENEALÒGIC DE LA RAÇA GALLINA IBICENCA (R. D. 2129/2008).

INTRODUCCIÓ

Amb el present document, l'Associació d'Avicultors de Gallina Ibicenca es planteja la creació i publicació oficial de la Reglamentació Específica del Llibre Genealògic de la Raça en base a les normes publicades en el Reial Decret 2129/2008 pel qual s'estableix el Programa Nacional de Conservació, Millora i Foment de las Races Ramaderes. L'Associació, assessorada pels tècnics corresponents, ha procedit a redactar el prototipus i l'estructura del llibre de la raça.

Tot el que aquí se proposa utilitza com a fonament de dret el que s'exposa en la Secció 4a de l'esmentat R. D. la qual comprèn els articles 16 al 20.

CARACTERÍSTIQUES DE LA RAÇA

Denominació de la raça

La denominació oficial de la raça és "RAÇA GALLINA IBICENCA" segons resolució de reconeixement oficial publicat a l'Ordre AAA/251/2012, de 9 de febrer, per la qual es modifica l'annexa I del RD 2129/2008, que conté el Catàleg Oficial de Races de Bestiar d'Espanya

Prototipus racial

Característiques morfològiques generals de la raça:

Raça rústica, gran i elegant. De cresta senzilla, dreta en els galls i casi sense doblegar en les gallines, amb les orelles vermelles. Els galls adults presenten un pes viu mitjà al voltant de 3,8 Kg (oscil·la entre 3,5 i 4 kg) i el de les gallines de 2,8 Kg (oscil·la entre 2,5 i 3 kg). Fa els ous de color crema d'un pes mínim de 60 grams.

Característiques específiques del gall:

Cap

De tamany mig i estret.

Cara: Llisa, vermella i amb algunes filoplumes.

Cresta: De tamany mig a lleugerament gros. Senzilla, dreta i de color vermell; serrada amb sis o set dents planes i mitjanament curtes, amb la darrera i la primera més petites que les del mig. El lòbul ha de seguir la línia de la nuca.

Barbons: Mitjanament grans, de forma oval i de color vermell.

Bec: Mitjà, gruixut, corbat i de color de banya.

Ulls: Mitjans de forma el·líptica i amb l'iris de color de mel.

Coll

Moderadament llarg, arquejat a l'alçada de la nuca, amb esclavina abundant fins a les espatlles sense cobrir-les.

Tronc

De longitud mitjana, ample i inclinat cap a enrere.

Dors: De longitud mitjana.

Pit: Ample i ben desenvolupat.

Abdomen: Ample i ben desenvolupat.

Cua

De grandària mitjana, inserida en un angle comprès entre 45° i 90° per sobre de l'horitzontal, sense superar l'altura de la nuca amb abundància de plomes en la base.

Extremitats

Ales: Més aviat curtes, seguint la inclinació del dors, sense superar l'abdomen i cenyides al tronc.

Cuixes: Més aviat llargues, vigoroses, visibles i amb el plomatge poc cenyit.

Tarsos: de longitud mitjana , més aviat gruixuts, lliures de plomes. Amb una franja de punts vermellosa al llarg del tars. Acabats amb 4 dits rectes i gruixuts, drets i forts.

Morfologia específica de la gallina:

Semblant al gall, tot i les diferències sexuals. De cresta mitjana i amb tendència a mantenir-se dreta, però és bastant habitual que es doblegui a partir de l'any de vida. Menys desenvolupada que en el gall. Els barbons també són curts i rodons. El bec es menys corbat. Y les ales una mica més horitzontals que el gall.

Varietats de color:

Negra platejada

Pollet: Negre amb blanc al ventre, puntes de les ales i cara .

Gall: Cap, coll i esclavina platejats amb flamejat negre. Muscles, dors i cobertores petites de color blanc platejat. La resta del plomatge, inclòs el mirall de l'ala, negre amb reflexos metàl·lics. Gallina: plomatge també negre amb una mica de platejat al coll.

Els tarsos són de color negre pissarra

Blat platejada

Pollet: Esgroguet, algunes vagades amb una clapa petita marro al cap i altre també a la zona anterodorsal.

Gall: de color platejat amb el pit negre i mirall blanc.

Gallina: amb coll negre, pit blanc i dors color salmó.

Els tarsos són de color blanc.

Negre barrada

Pollet: Com el de la negra platejada però amb una taca clara al cap les femelles i un dors esblanqueït els mascles.

Gall: Presenta franges alternades entre gris obscur i gris clar en el pit, a la cua i en les primàries i secundaries. La capa (plomatge que es presenta en el coll, coberteres, caireles i primàries de les ales) alternen les bandes roges fortes i les roges clares.

Gallina: Les bandes roges queden reduïdes a la zona del coll.

Els tarsos de color blanc, però poden presentar alguna taca negra pissarra.

Sistema de qualificació:

La valoració morfològica es realitzarà per un qualificador especialitzat degudament format per part de l'associació, la valoració de l'exemplar determinat es farà segons l'apreciació visual pel mètode dels punts, a cada caràcter valorat se li assignarà una puntuació de 1 a 10 punts, segons l'escala que es detalla a continuació:

Excel·lent: 10 punts.

Molt bo: 9 punts.

Bo: 8 punts.

Relativament Bo: 7 punts.

Regular: 6 punts.

Suficient: 5 punts.

Insuficient (eliminar): Menys de 5 punts.

Les àrees corporals qualificades i els coeficients de ponderació corresponents a cada àrea per obtenir la puntuació de qualificació global s'exposen a la taula següent.

Taula d'àrees corporals y coeficients multiplicadors.

SEXA	F	M
MIDA	1,2	1,2
CARA, ULLS I BEC	1	1
CRESTA	1	1
ORELLETES	1,5	1,5
BARBALLERA	1	1
CAPA, PLOMES I COA (Qualitat, forma i ploma)	1,8	1,8
POTES	1	1
TIPUS	1,5	1,5
TOTAL	10	10

La adjudicació de menys de 5 punts a qualssevol de les regions a valorar serà causa de desqualificació de l'exemplar sense tenir en compte la resta de valors de les altres regions. La puntuació màxima serà de 100 punts.

La puntuació total final se obté de multiplicar la qualificació de cada àrea pel coeficient corresponent y sumar tots els resultats parcials. Amb aquesta puntuació els exemplars quedaran qualificats segons les categories següents:

- ✓ Excel·lent (EX): 90 o més punts
- ✓ Molt Bo (MB): 85-89 punts
- ✓ Bo (B): 80-84 punts
- ✓ Relativament Bo (RB): 75-79 punts
- ✓ Suficient (S): 65-74 punts
- ✓ Insuficient (E): 64 o menys (No apte o eliminat)

Defectes Desqualificables

Més d'un terç de la superfície de les orelletes vermelles.

Presència de plomes el tars o dits.

Tarsos de color groc o verd.

MÉTODES D'IDENTIFICACIÓ

A l'actualitat no existeix una normativa específica de identificació per l'espècie aviar, no obstant, els animals dels registres del Llibre genealògic s'hauran d'identificar individualment de conformitat amb la normativa del Programa Nacional de Conservació, Millora i Foment de les Races Ramaderes i amb el sistema proposat per la Comissió Gestora del Programa de Conservació i Millora de la Raça.

De conformitat amb la proposta de la comissió, després de consultar en els especialistes avícoles, es mantindrà el sistema emprat fins el moment que consisteix amb un candau (crotal) metàl·lic i lleuger que es grapa a la membrana de l'ala: en el naixement el pollet es identifica amb la cartilla ramadera del galliner a on a nascut i un número seriat de 4 dígit, que fa referència als naixements de la raça; quan l'animal es adult es valora i si es apta com a reproductors se completa la

identificació amb un segon candau a l'altra ala a on es ressenya GEI (com a sigles de l'associació), dos dígitos que es corresponen a l'any de naixement i de nou un número de 4 dígitos seriatos, que es correspon al número de reproductors de la raça.

En tot cas, si posteriorment se publica alguna normativa de identificació específica de l'espècie aviar, la identificació dels animals inscrits en el Llibre Genealògic compliran en tot moment la normativa vigent, encara que la Comissió Gestora podrà proposar mantenir la doble identificació. El codi que consti com identificació oficial serà l'utilitzat per a la inscripció en el llibre, així com en la resta de la documentació zootècnica que es refereixi a l'animal.

DIVISIÓ DEL LLIBRE GENEALÒGIC I REQUISITS PER AL REGISTRE DELS ANIMALS.

El Llibre Genealògic de la Raça Gallina Ibicenca constarà dels Registres Genealògics següents:

Secció Principal

- Registre de Naixements (RN).
- Registro Definitiu (RD).

Secció Annexa

- Registre Fundacional (RF)
- Registre Auxiliar (RA).
- Registre de Mèrits (RM).

REGISTRE FUNDACIONAL (RF)

Se inscriuran els animals reproductors (mascles i femelles), amb ascendents genealògics desconeguts, total o parcialment, o bé no registrats, durant el temps o període establert, a la seva creació o a la reobertura, quan l'autoritat competent així ho autoritzi i a petició de la Comissió del Programa de Conservació i Millora, per considerar-ho necessari pel manteniment o recuperació de la raça.

Els animals seran inscrits a petició dels avicultors o a proposta del tècnic de la raça o jutges.

La durada d'aquest registra esta prevista en 4 anys comptadors a partir de l'entrada en vigor del llibre, al dia següent a la publicació oficial del reglament.

En tot cas, els animals hauran de complir els següents requisits:

- Que hagin complert els sis mesos d'edat.
- Que s'ajustin al prototipus de la Raça Gallina Ibicenca.
- Haver obtingut 65 punts les femelles i 70 punts els mascles (d'un màxim de 100), com a mínim, en la qualificació morfològica realitzada en el moment de la inscripció.
- Tenir un desenvolupament corporal d'acord a la seva edat.
- No manifestar defectes determinants de desqualificació o impediment per a la seva posterior utilització com a reproductora.

REGISTRE AUXILIAR (RA)

Aquest registre s'obrirà a partir de l'acabament del termini establert per a la inscripció en el Registre Fundacional i en ell s'inscriuran els reproductors (mascles i femelles) que, posseint caràcters racials definits, manquen, total o parcialment, d'antecedents genealògics registrats i compleixin els següents requisits:

- Que hagin complert els sis mesos d'edat.
- Que s'ajustin al prototip de la Raça Gallina Ibicenca.
- Haver obtingut 65 punts les femelles i 70 punts els mascles (d'un màxim de 100), com a mínim, en la qualificació morfològica realitzada en el moment de la inscripció.
- Tenir un desenvolupament corporal d'acord a la seva edat.
- No manifestar defectes determinants de desqualificació o impediment per a la seva posterior utilització com a reproductora.

Els animals romandran en aquest Registre al llarg de tota la seva vida.

Aquest Registre Auxiliar consta de dues categories:

1.- Categoria RAA. Femelles i mascles base. Són les registrades per complir les condicions anteriorment esmentades.

2.- Categoria RAB. Femelles de primera generació. Són les descendents de mares de categoria A i de pare inscrit en el RD, en el RF, o del RM. Per a la inscripció d'aquestes femelles, a més de reunir els requisits exigits a las “femelles base”, s'hauran de complir les següents formalitats:

- Que la declaració d'aparellament ja sigui per munta natural o inseminació artificial de las mares tingui entrada en l'Oficina del Llibre Genealògic, en els següents terminis:
 - o En cas de cobriment controlat o inseminació artificial el fet es declararà en el termini d'una setmana a partir de la data en què s'hagi produït.
 - o En cas que un únic mascle estigui tot l'any amb les gallines es podran presentar les declaracions trimestralment, en el termini d'una setmana des del tancament del trimestre.
- Que la declaració de naixement hagi tengut entrada en l'Oficina del Llibre Genealògic en els següents terminis:
 - o En cas de naixements aïllats la declaració de naixement haurà de fer-se en el termini d'una setmana, comptador des del dia de naixement.
 - o En cas de naixements agrupats la declaració es presentarà després de l'últim naixement, sempre que no excedeixi de tres mesos des del primer.
- Que el galliner de cria hagi superat els controls de filiació establerts pel Programa de Conservació i Millora.

REGISTRE DE NAIXEMENTS (RN)

En aquest Registre s'inscriuran totes las cries d'ambdós sexes obtingudes de progenitors que pertanyin al RF, a la Categoria RAB del RA (quan el pare pertany al RF, al RD o al RM), al RD o al RM. En tot cas, s'hauran de complir les següents formalitats:

- Que la declaració de cobriment o inseminació artificial de las mares tingui entrada en l'Oficina del Llibre Genealògic, en els següents terminis:
 - o En cas de cobriment controlat o inseminació artificial el fet es declararà en el termini d'una setmana a partir de la data en què s'hagi produït.
 - o En cas que un únic mascle estigui tot l'any amb les gallines es podran presentar les declaracions trimestralment, en el termini d'una setmana des del tancament del trimestre.

- Que la declaració de naixement hagi tingut entrada en l'Oficina del Llibre Genealògic en els següents terminis:
 - o En cas de naixements aïllats la declaració de naixement haurà de fer-se en el termini d'una setmana, comptador des del dia de naixement.
 - o En cas de naixements agrupats la declaració es presentarà després de l'últim naixement, sempre que no excedeixi de tres mesos des del primer.
- Que la cria no presenti defectes que li impedeixin la seva posterior utilització com a reproductor.
- Que posseeixi els caràcters ètnics descrits per a la raça i absència de defectes determinants de desqualificació.
- Que el galliner de cria hagi superat els controls de filiació establerts pel Programa de conservació i millora.

Els exemplars romandran en el RN fins a la seva inscripció en el RD, a no ser que prèviament hagin estat declarats "no aptes" per la Comissió Gestora del Programa de Millora.

REGISTRE DEFINITIU (RD)

En aquest Registre s'hi podran inscriure els animals procedents del RN, que reuneixin els següents requisits:

- Que hagin complert els 6 mesos d'edat.
- Que se'n coneguin oficialment els seus pares i avis.
- Haver obtingut una puntuació mínima en la seva qualificació morfològica d'almenys 65 punts en el cas de les femelles i de 70 punts en els mascles.
- Que tinguin un grau de desenvolupament en el moment de la qualificació concordant amb l'edat.
- Que no presentin tares o defectes que els impedeixin la normal funció reproductora.
- Que el galliner de cria hagi superat els controls de filiació establerts pel Programa de conservació i millora.

REGISTRE DE MÈRITS (RM)

- S'inscriuran en aquest Registre els animals reproductors, mascles o femelles, que mostrin unes característiques morfològiques, productives o genètiques sobresortint, en els controls o proves individuals dels reproductors.

MESURES PER A GARANTIR LA FIABILITAT DE LA FILIACIÓ

La genealogia dels animals se controlarà de la següent manera:

- 1.- Els avicultors realitzaran les declaració d'aparellament, posta i naixement. D'acord amb els formularis oficials, y seran presentats com a màxim una setmana després de l'aparellament o amb un període màxim de 1 mes en cas de tenir un únic mascle amb les femelles.
- 2.- En el moment d' inscripció de l'animal, al registre definitiu o auxiliar (RD, RA) es recollirà una mostra de sang que s'inclourà en el banc de mostres de la raça i es podrà procedir a l'anàlisi molecular en cas de dubte i / o amb els controls aleatoris i obligatoris establerts en el programa.
- 3.- El control genealògic molecular se realitzarà amb una bateria de 10 microsatélites aprovada por la Comissió Gestora del Programa de Millora a recomanació del centre de Control Genealògic Coordinador. El mètode emprat serà el d'exclusió genètica, per tant la filiació serà contrastada por damunt d'un 99,99% de confiança.

En casos més difícils l'exclusió se disposarà d'un pannel alternatiu de marcadors també aprovats per la comissió.